

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Propozycje zmian w LSR 2014-2020

Dostosowanie zapisów LSR do przepisów prawa oraz wytycznych				
L. p.	Część LSR	Strona LSR	Proponowane zmiany	Uzasadnienie
1.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Przedsięwzięcie 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji	35	Usunięcie sformułowania: „ <i>Przedmiotem działań będzie rozpoczęcie działalności gospodarczej, szczególnie w obszarze ochrony środowiska lub turystyki</i> ”.	Środki na zakładanie działalności gospodarczej są zarezerwowane w przedsięwzięciu nr 1.1.1. Przedsiębiorczy mieszkaniec. W przedsięwzięciu nr 1.2.1 Społeczny Program Aktywizacji powinny być realizowane działania dotyczące wyłącznie zakresu wzmocnianie kapitału społecznego. Zmiana ma zatem na celu dostosowanie zapisów LSR do przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (dalej: rozporządzenie z dnia 24 września 2015 r.).
2.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Przedsięwzięcie 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe	36	Usunięcie fragmentu: „ <i>§ 2 ust 1 pkt 1) rozporządzenia MRiRW z dnia 24 września 2015 r. wzmocnienie kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych</i> ”. Usunięcie fragmentu: „ <i>W ramach Przedsięwzięcia realizowana będzie aktywizacja społeczno-zawodowa, w tym: szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe i dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne, doradztwo z zakresu tworzenia i wdrażanie społecznych</i> ”.	Sformułowania dotyczą zakresu wzmocnianie kapitału społecznego, który w LSR jest realizowany poprzez przedsięwzięcie nr 1.2.1 „Społeczny Program Aktywizacji”. W opisie przedsięwzięcia nr 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe powinny znaleźć się wyłącznie kwestie dotyczące zachowanie dziedzictwa lokalnego. Zmiana ma zatem na celu dostosowanie zapisów LSR do przepisów rozporządzenia z dnia 24 września 2015 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

			<i>projektów nakierowanych na kultywowanie wartości środowiska przyrodniczego, działania edukacyjne zwiększające świadomość ekologiczną mieszkańców”.</i>	
3.	Załącznik nr 2 do LSR - Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu	55	Usunięcie fragmentu „Zakłada się, że ewaluacja on-going powinna zostać przeprowadzona w połowie perspektywy planistycznej, a zatem w I kwartale 2018 roku.” i zastąpienie go sformułowaniem: „Zakłada się, że ewaluacja on-going będzie przeprowadzana na bieżąco.”	Dostosowanie do wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW 2014-2020 (dalej: wytyczne nr 5/3/2017) oraz podręcznika ewaluacji i monitoringu Lokalnych Strategii Rozwoju wydanego przez MRiRW
4.	Załącznik nr 2 do LSR - Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu Tabela nr 8 pt. Sposób realizacji ewaluacji on-going	56-58	W kolumnie „Kto je wykona?” wyrażenie „Zewnętrzny niezależny ekspert” zastąpić „Pracownicy biura LGD, członkowie organów LGD. Możliwe wsparcie zewnętrznych ekspertów.” W kolumnie „Kiedy?” dotychczasowy tekst zastąpić wyrażeniem „Minimum raz w roku”. Zmiana terminu ewaluacji ex-post na lata 2020-2022	

Rozwiązania, które pozwolą na skuteczniejsze i efektywniejsze rozdysponowanie środków

L. p.	Część LSR	Strona LSR	Proponowane zmiany	Uzasadnienie
5.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Przedsięwzięcie 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji Przedsięwzięcie 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe Przedsięwzięcie 2.3.1. Odkrywamy bogactwa obszaru Przedsięwzięcie 2.1.1. Infrastruktura obszaru	35-37	Zwiększenie poziomu dofinansowania dla organizacji pozarządowych niewykonujących działalności gospodarczej z 80% na 100% w przedsięwzięciach: 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji, 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe, 2.3.1. Odkrywamy bogactwa obszaru oraz 2.1.1. Infrastruktura obszaru	Dotychczasowy poziom dofinansowania narzuca na organizacje pozarządowe zabezpieczenie wkładu własnego w kwocie co najmniej 10.000 zł (minimalna wartość operacji to 50.000 zł * 20% = 10.000 zł). Wyklucza to z udziału w programie stowarzyszenia, które nie posiadają znacznych środków własnych. Zwiększenie poziomu dofinansowania poszerzy krąg potencjalnych beneficjentów, co w efekcie może podnieść skuteczność rozdysponowywania środków. Zwiększy to również możliwości i aktywność organizacji pozarządowych z terenu LSR w zakresie pozyskiwania środków w ramach PROW 2014-2020.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

6.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Przedsięwzięcie 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji	35	Umożliwienie jednostkom sektora finansów publicznych aplikowania o środki w przedsięwzięciu 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji.	Poszerzenie kręgu potencjalnych beneficjentów zwiększy szanse na skuteczne rozdysponowanie środków dostępnych w tym przedsięwzięciu.
7.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Przedsięwzięcie 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji Przedsięwzięcie 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe Przedsięwzięcie 2.3.1. Odkrywamy bogactwa obszaru	35-37	Ustalenie maksymalnej kwoty operacji do 60.000 zł w przedsięwzięciach: – 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji, – 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe – 2.3.1. Odkrywamy bogactwa obszaru	Dotychczas w LSR zazwyczaj wskazywano maksymalną kwotę dofinansowania. W przypadku jednostek sektora finansów publicznych kwota, która zmniejszała budżet zawierała kwotę dofinansowania oraz wkład własny. W związku z tym ograniczenie wartości operacji będzie bardziej czytelne oraz zbieżne z budżetem LSR przeznaczonym na poszczególne przedsięwzięcia.
Urealnienie wskaźników przyjętych do realizacji w LSR oraz dostosowanie ich do wytycznych				
L. p.	Część LSR	Strona LSR	Proponowane zmiany	Uzasadnienie
8.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Tabela nr 5 pt. Wskaźniki celu ogólnego 1. LSR rozwój przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców	41-43	Zmniejszenie wartości wskaźnika „Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa” z 10 do 8.	Ogółem wykonanie wskaźnika „Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa” zaplanowano na poziomie 10. W budżecie przeznaczono na ten cel 1.970.000 zł. Na wykonanie jednego wskaźnika zaplanowano więc średnio 197.000 zł. Jednocześnie umożliwiono przedsiębiorcom wnioskowanie o pomoc w kwocie 300.000 zł z czego dotychczasowi wnioskodawcy chętnie korzystali. Oznacza to, że zdecydowanie zawyżono wartość wskaźnika w stosunku do kwoty zaplanowanej na ten cel. Zmniejszenie wartości wskaźnika ma na celu jego urealnienie w stosunku do budżetu LSR.
9.			Zmniejszenie wskaźnika pt. „Liczba operacji wzmacniających kapitał społeczny, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej” oraz	Obecnie ogółem wraz ze wskaźnikiem dedykowanym grupom defaworyzowanym wykonanie wskaźników zaplanowano na poziomie

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

			<p>jednoczesna częściowa zmiana na wskaźnik „Liczba szkoleń”.</p> <p>Proponowane wartości wskaźników w przedsięwzięciu 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji:</p> <p>„Liczba operacji wzmacniających kapitał społeczny, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej” - 4.</p> <p>„Liczba szkoleń” - 6.</p>	<p>30. Przeznaczono na ich realizację 600.000 zł. Na wykonanie jednego wskaźnika zaplanowano więc średnio 20.000 zł. Minimalna wartość operacji musi wynosić 50.000 zł co oznacza, że zdecydowanie zawyżono wartość wskaźnika w stosunku do kwoty zaplanowanej na ten cel.</p> <p>Zmniejszenie wartości wskaźnika ma na celu jego urealnienie w stosunku do budżetu LSR. Przyjęto, że uśredniona wartość dofinansowania wyniesie 60.000 zł (600.000 zł/10).</p> <p>Dodatkowo uwzględniając uwagi zgłaszane nam przez organizacje pozarządowe, instytucje oraz samorządy z obszaru LSR proponujemy wprowadzenie wskaźnika „Liczba szkoleń” na poziomie 6 i zastąpić nim dotychczasowy wskaźnik..</p>
10.			<p>Usunięcie wskaźnika „Liczba operacji wzmacniających kapitał społeczny, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (grupy defaworyzowane)”</p>	<p>Takiego wskaźnika nie określono w wytycznych nr 5/3/2017. Wytyczne nie przewidują wprowadzania odrębnych wskaźników dedykowanych wyłącznie grupom defaworyzowanym.</p> <p>Kwota przeznaczona na realizację tego wskaźnika pozostaje do realizacji przedsięwzięcia 1.2.1. Społeczny Program Aktywizacji</p>
11.			<p>Zmiana nazwy wskaźnika rezultatu nr w1.2 „Liczba osób przeszkolonych, w tym liczba osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem” na „Liczba osób przeszkolonych”</p>	<p>Dostosowanie do wytycznych nr 5/3/2017.</p>
12.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Tabela nr 5 pt. Wskaźniki celu ogólnego 1. LSR rozwój przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców	41 i 43	<p>Zastąpienie wskaźnika rezultatu nr w 1.4 i 2.5 „Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD” wskaźnikiem „Liczba spotkań / wydarzeń adresowanych do mieszkańców” i określenie jego wartości na 45.</p>	<p>Dostosowanie do wytycznych nr 5/3/2017.</p> <p>W wytycznych określono do wyboru wskaźniki powiązane z poddziałaniem 19.4. Nie ma tam wskaźnika „Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD”.</p>

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	Rozdział V - Cele i wskaźniki Tabela nr 6 pt. Wskaźniki celu ogólnego 2. LSR wykorzystanie lokalnego potencjału dla poprawy jakości życia mieszkańców			
13.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Tabela nr 6 pt. Wskaźniki celu ogólnego 2. LSR wykorzystanie lokalnego potencjału dla poprawy jakości życia mieszkańców	43-46	<p>Zmniejszenie wartości wskaźnika pt. „Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim” oraz zwiększenie wskaźnika „Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego”.</p> <p>Proponowane wartości wskaźników w przedsięwzięciu 2.2.1. Zasoby i Tradycje Kulturowe:</p> <p>„Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim” - 2</p> <p>„Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego” - 3.</p>	<p>Obecnie wykonanie wskaźnika „Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim” zaplanowano na poziomie 10. Do tego w tym przedsięwzięciu zaplanowano do realizacji wskaźnik pt „Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego” w ilości 1. Zdecydowano o przeznaczeniu na ten cel łącznie 300.000 zł. Na wykonanie jednego wskaźnika zaplanowano więc średnio nieco ponad 27.000 zł. Minimalna wartość operacji musi wynosić 50.000 zł co oznacza, że zdecydowanie zawyżono wartość wskaźnika w stosunku do kwoty zaplanowanej na ten cel.</p> <p>Zmniejszenie wartości wskaźnika ma na celu jego urealnienie w stosunku do budżetu LSR. Przyjęto, że uśredniona wartość dofinansowania wyniesie 60.000 zł (300.000 zł/5).</p> <p>Dodatkowo uwzględniając uwagi zgłaszane nam przez organizacje pozarządowe, instytucje kultury oraz samorządy z obszaru LSR proponujemy zwiększenie wskaźnika „Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego” z 1 do 3.</p>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

14.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Tabela nr 6 pt. Wskaźniki celu ogólnego 2. LSR wykorzystanie lokalnego potencjału dla poprawy jakości życia mieszkańców	43-46	Zmniejszenie wskaźnika pt. „Liczba wydarzeń/imprez” oraz jednoczesna częściowa zmiana na wskaźnik „Liczba przedsięwzięć promujących LSR”. Proponowane wartości wskaźników w przedsięwzięciu 2.3.1. Odkrywamy bogactwa obszaru: „Liczba wydarzeń/imprez” - 7 „Liczba przedsięwzięć promujących LSR” - 3.	Obecnie wykonanie wskaźnika „Liczba wydarzeń/imprez” zaplanowano na poziomie 24. W budżecie LSR zdecydowano o przeznaczeniu na ten cel łącznie 600.000 zł. Na wykonanie jednego wskaźnika zaplanowano więc średnio 25.000 zł. Minimalna wartość operacji musi wynosić 50.000 zł co oznacza, że zdecydowanie zawyżono wartość wskaźnika w stosunku do kwoty zaplanowanej na ten cel. Potwierdzają to dotychczasowe dane z realizacji LSR. Zmniejszenie wartości wskaźnika ma na celu jego urealnienie w stosunku do budżetu LSR. Przyjęto, że uśredniona wartość dofinansowania wyniesie 60.000 zł (600.000 zł/10). Dodatkowo biorąc pod uwagę obostrzenia wprowadzone z powodu epidemii COVID-19, które uniemożliwiają organizację jakichkolwiek wydarzeń czy imprez zdecydowano o częściowej zamianie tego wskaźnika na wskaźnik „Liczba przedsięwzięć promujących LSR”. Tak sformułowany wskaźnik umożliwi wydatkowanie środków na wszelkie przedsięwzięcia promujące obszar LSR. Nie tylko na wydarzenia i imprezy, w których niezbędny jest udział uczestników.
Ujednolicenie budżetów w ramach przedsięwzięć oraz dostosowanie planu działania LSR				
L. p.	Część LSR	Strona LSR	Proponowane zmiany	Uzasadnienie
15.	Załącznik nr 3 do LSR - Plan działania wskazujący harmonogram osiągnięcia wskaźników produktu	63-67	Przypisanie jednej kwoty do każdego zakresu, poddziałania i rodzaju naboru. W celu szczegółowym 1.1 Rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości mieszkańców kwotę	Obecnie w niektórych przedsięwzięciach kwoty podzielone są według wskaźników, co zniekształca przejrzystość planu działania oraz utrudnia określenie właściwej kwoty dostępnej w danym naborze. Na

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

			<p>zarezerwowaną w zakresie podejmowanie działalności gospodarczej określa się jedną kwotą 1.690.000 zł na realizację wszystkich wskaźników z zakresu podejmowania działalności gospodarczej.</p> <p>Analogicznie w celach szczegółowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1.2. Wzrost aktywności mieszkańców i podnoszenie wiedzy w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych – 2.1. Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej – Animacja społeczności lokalnej <p>przypisano jedną kwotę do realizacji odpowiednio zakresów: wzmacnianie kapitału społecznego, rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej w ramach poddziałania 19.2 oraz kwoty przeznaczonej na aktywizację wynikającej z planu komunikacji w ramach poddziałania 19.4.</p> <p>Pozostawiono przy tym wydzielone kwoty na projekty współpracy realizowane w ramach poddziałania 19.3</p>	<p>przykład w celu 1.1 Rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości mieszkańców kwotę zarezerwowaną w zakresie podejmowanie działalności gospodarczej podzielono:</p> <p>1.300.000 zł na realizację wskaźnika „Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa”</p> <p>390.000 zł na wykonanie wskaźnika „Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa (grupy defaworyzowane)”</p> <p>Tymczasem oba wskaźniki realizowane są w ramach tego samego zakresu oraz poddziałania, a środki na ten cel mogą być rozdysponowane w jednym naborze.</p> <p>Dlatego proponuje się przypisanie jednej kwoty: 1.690.000 zł do obu tych wskaźników.</p> <p>Analogiczne zmiany wprowadza się w pozostałych celach szczegółowych z uwzględnieniem zmian we wskaźnikach, które opisano powyżej.</p>
16.			Dostosowanie planu działania do wyszczególnionych wyżej zmian wprowadzonych w LSR	Powyższe zmiany wymagają wprowadzenia korekt dostosowujących w planie działania.
Pozostałe				
L. p.	Część LSR	Strona LSR	Proponowane zmiany	Uzasadnienie
17.	Załącznik nr 1 do LSR - Procedura aktualizacji LSR Schemat nr 14 pt. Schemat procedury aktualizacji LSR	54	Na schemacie „Walne Zebranie Członków „ zastąpić „Organ uprawniony do zmiany LSR”.	Planowana jest zmiana statutu, która upoważni zarząd do zmiany niektórych elementów LSR.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

18.	Rozdział V - Cele i wskaźniki Przedsięwzięcie 1.1.1. Przedsiębiorczy mieszkaniec	35	Dodanie zapisu, że „W odniesieniu do operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa LGD może zdecydować o obniżeniu maksymalnego dofinansowania w danym naborze.”	Obecnie w LSR określono, że wsparcie dla operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa wyniesie do 300 tys. zł. Umożliwienie obniżenia maksymalnego dofinansowania pozwoli na efektywniejsze zarządzanie środkami pozostałymi w budżecie LSR na ten cel.
19.	Rozdziały V do VIII LSR	28-48	Dostosowanie treści LSR do wprowadzonych zmian	Powyższe zmiany wymagają wprowadzenia korekt dostosowujących w treści LSR.
20.	Załącznik nr 5 do LSR - Plan komunikacji	69-82	Aktualizacja planu komunikacji. Usunięcie zaplanowanego wydarzenia promocyjnego w I półroczu 2020 r.	Zmiana wyniku z obostrzeń wprowadzonych z powodu epidemii COVID-19, które uniemożliwiają organizację wydarzeń promocyjnych.